Utbildningsinspektion i Auraskolan och Stackgrönnanskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1–6

Innehåll

Inledning 1

Underlag 1

Beskrivning av Auraskolan och Stackgrönnanskolan 2

Bedömningar 2

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Auraskolan och Stackgrönnanskolan den 16–17 oktober 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper**, **Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. De krav på åtgärder som inspektörerna anger i denna rapport framgår även av Skolverkets beslut med anledning av inspektionen. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/inspektion).

Kommunen har det yttersta ansvaret för att de brister inspektörerna lyfter fram i bedömningen åtgärdas av skolan. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Skellefteå kommun, Auraskolan och Stackgrönnanskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Auraskolan och Stackgrönnanskolan intervjuades rektorn, personal i förskoleklass och årskurserna 2 och 6, elever i årskurs 6, elevvårdspersonal samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte även lektioner och verk-

samheten i förskoleklass. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Auraskolan och Stackgrönnanskolan

Auraskolan	Antal elever
Förskoleklass	16
Grundskola	92

Stackgrönnanskolan	Antal elever
Förskoleklass	11
Grundskola	67

Utbildningen vid Auraskolan och Stackgrönnanskolan omfattar förskoleklass och årskurserna 1–6 samt integrerad skolbarnsomsorg. Skolorna har en hälsofrämjande – salutogen – profil.

Skolorna tillhör samma rektorsområde. Till området hör även två förskolor samt familjedaghem. En heltidsanställd rektor ansvarar för verksamheterna. Undervisningen i de båda skolorna bedrivs i åldershomogena och åldersblandade klasser. Den pedagogiska personalen är indelad i arbetslag. Förskoleklassens pedagog och fritidspedagogerna bildar ett arbetslag och övriga lärare ett annat. Rektorn har utsett lagledare som sköter löpande arbetsuppgifter när rektorn inte finns på skolan.

Auraskolan, som byggdes 1935, ligger i Skelleftehamn cirka 16 km öster om Skellefteå. Här finns närhet till naturen och ett skogsområde som skolan vårdar. Skolan har gott om lokaler för den pedagogiska verksamheten. Skolan ligger några hundra meter från Örjanskolan där eleverna har viss undervisning.

Stackgrönnanskolan ligger i byn Stackgrönnan cirka 1 mil från Skellefteå på södra sidan av Skellefteälven. Skolan ligger i närheten av både skog och små vattendrag. Det finns få extra utrymmen för arbete utanför klassrummet. Skolan ligger cirka 5 km från Örjanskolan där eleverna bland annat har slöjd och språkval. Resan till och från sker med skolskjuts.

Grundskolan, skolbarnsomsorgen och förskoleklassen har, både på Auraskolan samt Stackgrönnanskolan, sin verksamhet i samma byggnad. Eleverna från de två skolorna fortsätter sin skolgång på Örjanskolan. Ett flertal elever på Stackgrönnanskolan har skolskjuts.

Elevhälsan består av skolsköterska, kurator, specialpedagog och skolornas rektor.

Bedömningar

Samlad bedömning

Inspektionen visar att skolorna har en miljö där barnen blir sedda. Det finns ett klart uttalat fokus på skolornas värdegrundsarbete och det visar sig på det förhållningssätt som rektorn, personal och elever har gentemot varandra. Det finns tydliga rutiner och en bra struktur för arbetet med elever i behov av särskilt

stöd. Rektorn är förtrogen med den verksamhet hon har ansvar för. Såväl rektorn som personal har ett genuint engagemang för de elever som finns på respektive skola. På skolorna har sedan två år ett arbete inletts för att göra bedömningsmatriser där utgångspunkten är mål att sträva mot. Matriserna ska vara ett stöd för lärarna när de bedömer elevernas kunskapsutveckling men de har ännu inte tagits i bruk.

Personalen har utbildning för den undervisning de huvudsakligen bedriver. Båda skolorna har fokus på ämnena svenska, engelska och matematik. I övriga ämnen genomförs inte någon tydlig systematisk utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kraven i kursplanerna. Detta måste båda skolorna förbättra. De individuella utvecklingsplanerna varierar i kvalitet och behöver utvecklas.

Eleverna har elevens val från årskurs 3 men utbudet är begränsat och ger inte den bredd och fördjupning i ämnen som är avsett. Detta bör båda skolorna åtgärda. Likabehandlingsplan finns på de båda skolorna men varje enskild verksamhet syns inte i planen.

I Skellefteå kommun används styrkort i arbetet med kvalitetsredovisning. Kvalitetsredovisningen ger endast en mycket begränsad bild av hur skolan lyckas med att förverkliga de nationella målen. De resultat som redovisas analyseras inte och åtgärder som ska vidtas för att förbättra måluppfyllelsen saknas.

Brister som måste åtgärdas och förbättringsbehov

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolorna genomför inte en systematisk uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 1 och 2.8 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet).
- Skolornas kvalitetsredovisning motsvarar inte förordningens krav (3 – 4 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Eleverna har inte möjlighet att välja ett av språken engelska eller svenska inom ramen för språkvalet (2 kap. 18 § grundskoleförordningen).
- Skolornas elever har inte tillgång till ett allsidigt urval av ämnen inom elevens val (2 kap. 20 § grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör utveckla sitt kvalitetsarbete.
- Arbetet med bedömning bör förbättras.
- Information till elever och föräldrar bör förbättras avseende samtliga kursplanemål i grundskolans årskurs 1–6 samt tydliggörande av strävansmålen.
- Ordningsregler på Auraskolan bör tydliggöras för elever.
- Föräldrars delaktighet kring utveckling av innehåll och verksamhet bör förbättras.
- Elevers inflytande över sitt eget lärande bör förbättras.
- Skolans arbete med individuella utvecklingsplaner avseende innehåll och kvalitet bör förbättras.

- Den pedagogiska samverkan inom skolan för att stödja elevernas långsiktiga lärande bör förbättras.
- Analysen av insatta åtgärder för elever i behov av särskilt stöd bör förbättras.

Kunskaper

Inspektionen visar att eleverna i förskoleklassen får goda förutsättningar att utvecklas i den riktning som målen för skolformen anger. Föräldrarna får, inför start i förskoleklass, information om de alternativ som finns att välja mellan.

Tabell 1: Andel elever (i procent) i årskurs 5 år 2006 som uppnått målen i de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik

Auraskolan	**Andel i procent som klarat målen**
Svenska/Svenska som andraspråk	95,7
Engelska	87,0
Matematik	87,0
Antal elever	23

Stackgrönnanskolan	**Andel i procent som klarat målen**
Svenska/Svenska som andraspråk	80,0
Engelska	80,0
Matematik	70,0
Antal elever	10

Källa: Skolornas statistik

Skolorna gör en analys utifrån resultaten på de nationella proven och vidtar åtgärder för att höja måluppfyllelsen. Inspektörerna bedömer att skolorna, inom ramen för kvalitetsarbetet, även fortsättningsvis bör följa upp, analysera och vidta lämpliga åtgärder för att förbättra resultaten. Detta bör relateras till skolornas arbetsformer och arbetssätt och utvärderas årligen inom ramen för skolornas kvalitetsredovisningar.

Förutom i ämnena svenska, matematik och engelska genomför inte skolorna någon tydlig systematisk utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till kursplanernas krav. Detta innebär att elever och föräldrar inte lika tydligt kan följa elevernas kunskapsutveckling relaterat till utbildningens mål. Inspektörerna bedömer att skolorna måste förbättra arbetet med att utvärdera elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen. Inspektörerna bedömer vidare att information till eleverna och föräldrarna avseende samtliga kursplanemål i grundskolans årskurs 1–6 bör förbättras samt att strävansmålen bör tydliggöras.

Utvecklingssamtal genomförs regelbundet med alla elever då även den individuella utvecklingsplanen upprättas. I arbetet med att följa upp kunskapsutvecklingen för varje elev används, förutom nationella prov, diagnostiskt material i språk-, läs- och skrivutveckling. Denna information används i samtalen med eleven och föräldrarna.

Alla elever har en individuell utvecklingsplan. Dessa planer behöver dock förändras så att de i högre grad innehåller framåtsyftande mål, beskrivningar av vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna (se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:10) om den individuella utvecklingsplanen).

Båda skolorna har bra rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Elevvårdsteamet genomför regelbundna möten där olika åtgärder diskuteras och åtgärdsprogram upprättas och revideras för dessa elever. Föräldrar och elever är delaktiga i processen. Stödinsatserna utgår från elevens behov och förutsättningar och särskilt stöd till eleverna genomförs av specialpedagogen både individuellt och i grupp. Specialpedagogen ger även handledning av personal. De undervisningsgrupper som finns varierar över tid och i antal barn. Inspektörerna bedömer att skolorna har rutiner för att uppmärksamma elever i behov av särskilt stöd men att analys av de åtgärder som vidtagits bör förbättras.

Normer och värden

Det råder en positiv stämning mellan elever och personal. Skolorna är små och eleverna är kända för de vuxna, vilket innebär att eleverna blir sedda. Personalen arbetar efter att vara goda förebilder och intar ett demokratiskt förhållningssätt. Inspektionen visar att skolorna har ett väl fungerande värdegrundarbete och präglas av en positiv stämning mellan elever och mellan elever och vuxna.

En likabehandlingsplan ska finnas för varje enskild verksamhet. Det finns en likabehandlingsplan utarbetad för varje skola. Dessa omfattar dock inte förskoleklass och skolbarnsomsorg. Elever, personal och föräldrar har varit delaktiga i framtagandet av densamma. Den följs upp och utvärderas i skolornas kvalitetsredovisning (se vidare i Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7).

Det finns utarbetade ordningsregler vid båda skolorna där både elever och föräldrar varit delaktiga i framtagandet. Alla elever känner dock inte till reglerna. Inspektionen visar att ordningsreglerna bör tydliggöras för eleverna på Auraskolan.

I klassråd och elevråd ges eleverna möjlighet att arbeta i demokratiska former. Skolorna har inlett ett arbete där syftet är att tydliggöra strävansmålen i kursplanerna för elever och föräldrar. Eleverna bör dock, enligt inspektörerna, göras mer medvetna om de nationella målen vilket är en viktig förutsättning för elevernas möjlighet till inflytandet över sitt eget lärande. Inspektörerna bedömer att elevernas inflytande över sitt eget lärande bör förbättras.

Skolråd finns på båda skolorna. Skolorna har utarbetade kanaler för information till föräldrarna. Föräldrar får genom utvecklingssamtal och genom fortlöpande information av läraren kunskap om sitt eget barns kunskapsutveckling och sociala utveckling. Information till föräldrarna om skolans nationella mål bör emellertid förbättras så att det omfattar samtliga ämnen. Ett annat förbättringsområde är former för samarbete kring utveckling av innehåll och verksamhet. Därför bedömer inspektörerna att föräldrars delaktighet bör förbättras.

Enligt skollagen ska utbildningen i grundskolan vara avgiftsfri för eleverna. Enstaka inslag får förekomma som kan medföra en obetydlig kostnad. På skolorna förekommer insamlingar av olika slag till klassresor samt kostnader i samband med vissa arrangemang under idrottsdagar. Skolorna måste säkerställa att den sammantagna kostnaden för en enskild elev kan betraktas som enstaka och obetydlig.

Ledning och kvalitetsarbete

Personalen på de båda skolorna har pedagogisk utbildning. De bedriver i huvudsak undervisning i de ämnen som de har utbildning för. Rektorn har genomgått den statliga rektorsutbildningen.

Kompetensutveckling genomförs utifrån skolans, arbetslagens och personalens behov och önskemål. Inspektörerna konstaterar att kompetensutvecklingen är anpassad utifrån skolornas behov och utifrån de resurser som finns.

Inspektörerna konstaterar att organiserad samverkan på skolorna endast förekommer i begränsad omfattning. De bör därför, som ett led i att förbättra undervisningens kvalitet och därmed förbättra kunskapsresultaten, använda lärarnas möjlighet till samverkan för att stödja elevernas mångsidiga utveckling och lärande.

Rektorn är enligt läroplanen pedagogisk ledare och chef för skolans personal. Det är också rektorn som ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen, till målen i skolplanen och till skolans arbetsplan. I Skellefteå kommun används en styrkortmodell i kvalitetsredovisningen som också benämns lokal arbetsplan. Dock är det svårt att utläsa vad som ligger till grund för bedömningen av i vilken utsträckning de nationella målen har förverkligats och vilka ytterligare åtgärder för måluppfyllelse som ska vidtas. Det saknas också en analys av skolornas resultat utifrån de nationella målen. Inspektörerna bedömer vidare att rektorn bör tydliggöra sitt ansvar för skolornas kvalitetsarbete och resultatuppföljning och också tillse att kvalitetsredovisningarna omfattar alla verksamheter (se vidare i Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsredovisning).

Undervisningen i elevens val syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen och ska vara förenligt med målen i kursplanerna. Eleverna får göra val men utbudet är mycket begränsat. Valet består endast av ett fåtal ämnen och/eller aktiviteter. Inspektörerna bedömer att skolorna måste se över sitt utbud av val så att innehåll och inriktning är förenligt med målen i kursplanen.

Inom ramen för språkvalet i årskurs 6 har eleverna möjlighet att välja spanska, tyska, franska, modersmål, svenska som andraspråk samt teckenspråk. Eleverna erbjuds inte svenska och engelska. Inspektörerna bedömer att skolan måste se till att eleverna har möjlighet att välja även engelska eller svenska inom ramen för språkvalet.

Elevhälsan består av skolsköterska, kurator, specialpedagog och rektorn och de har regelbundna träffar. Psykolog inbjuds till träffarna.

Auraskolan är väl tillgodosedd med datorer. Skolan har ett bibliotek som sköts av lärare på skolan. Böckerna får lånas och användas under skoltid.

Stackgrönnanskolan har ett antal datorer av varierande kvalitet. Eleverna lånar böcker via en bokbuss som kommer en gång i månaden.

Datum	Ort
2008-05-27	Umeå

Ewa Lindberg

Sten Svanholm